

فرهنگ و هنر ایران

گفت‌وگوی اختصاصی با بیژن مرتضوی؛ آرشه ایرانی روی چمن جام جهانی ۲۰۲۶

محمد ضرغامی

کمتر از یک دقیقه پیش

بیژن مرتضوی و کریس مارتین خواننده گروه راک گلدیلی

یک اجرای خبرساز برای ایران در فینال جام جهانی ۲۰۲۶؛ بیژن مرتضوی، نوازنده، آهنگساز و خواننده ایرانی مقیم لس‌آنجلس، در کنار شماری از چهره‌های بزرگ موسیقی جهان در برنامه هنری این رویداد حضور خواهد داشت.

جام جهانی ۲۰۲۶ در شرایطی به دیدار نهایی رسیده که جنوب ایران، یکی از خاستگاه‌های فوتبال کشور، روزهای دشواری را در پی حملات آمریکا سپری می‌کند.

تیم ملی ایران هم با وجود فشارهای سیاسی داخلی و خارجی و ثبت عملکردی بدون شکست در مرحله گروهی، از صعود به دور بعد بازماند؛ اتفاقی که واکنش‌ها و انتقادهای زیادی را در پی داشت.

اکنون در آستانه فینال، حضور بیژن مرتضوی با ویولن خود در برنامه هنری این رویداد، نام ایران را در یکی از پربیننده‌ترین رویدادهای جهان مطرح کرده است.

آقای مرتضوی در گفت‌وگویی اختصاصی با برنامه «ساعات ۱۴» رادیو فردا از چند و چون حضور در این برنامه، همراه با حرف‌های فوتبالی گفته است که بخش کامل این گفت‌وگو را می‌توانید در نسخه صوتی آن بشنوید.

↓ [لینک مستقیم](#) ✓

↗ [بازکردن در پنجره جدید](#)

آقای مرتضوی، خبری که این روزها منتشر شده، بسیاری از ایرانی‌ها را شگفت‌زده کرده است؛ حضورتان در برنامه هنری فینال جام جهانی. در حالی که نگاه میلیون‌ها نفر به دیدار نهایی دوخته شده، شما نه به عنوان یک تماشاگر، بلکه به عنوان یکی از هنرمندان این رویداد حضور خواهید داشت. برایمان بگویید این اتفاق چگونه رقم خورد؟

این اتفاق حدود دو تا سه ماه پیش آغاز شد. از طریق مدیریت برنامه‌های آقای کریس مارتین با من تماس گرفتند. معمولاً موزیسین‌هایی که علاوه بر خوانندگی، آهنگسازی و نوازندگی هم انجام می‌دهند، شناخت بیشتری از یکدیگر دارند و ارتباط میان هنرمندان راحت‌تر شکل می‌گیرد.

پس از چند مرحله مذاکره و هماهنگی، بنیاد «گلوبال سیتیزن» از من دعوت کرد تا در این رویداد بزرگ حضور داشته باشم.

برای من این دعوت افتخار بزرگی بود. در بیش از چهار دهه فعالیت هنری همیشه تلاش کرده‌ام جایگاه‌هایی را به دست بیاورم که در شأن هنرمند ایرانی باشد و بتوانم نماینده شایسته‌ای برای فرهنگ و موسیقی کشورم باشم.

البته بخشی از جزئیات برنامه به دلیل قراردادهای و حفظ غافلگیری مراسم، محرمانه است و امکان بیان آن‌ها را ندارم، اما هر چیزی را که بتوانم با کمال میل توضیح می‌دهم.

نام‌های بزرگی برای این برنامه مطرح شده‌اند؛ از شکیرا و مدونا گرفته تا گوستاوو دودامل، رهبر برجسته ارکستر. حضور شما در کنار چنین ترکیبی چگونه خواهد بود؟ آیا می‌توان درباره فضای موسیقایی این اجرا توضیحی داد؟

چنین برنامه‌هایی در آمریکا سابقه طولانی دارند. سال‌هاست که در مسابقه سوپربول، در فاصله بین دو نیمه، اجراهای هنری بزرگی برگزار می‌شود و بسیاری از مشهورترین هنرمندان جهان، از جمله مایکل جکسون، در آن حضور داشته‌اند.

اما در فوتبال، به این شکل که در فینال جام جهانی یک اجرای هنری میان دو نیمه برگزار شود، چنین سابقه‌ای وجود نداشته است. امسال چون فینال در آمریکا برگزار می‌شود، برای نخستین بار تصمیم گرفته‌اند چنین برنامه‌ای را اجرا کنند.

من در این برنامه همراه با ارکستر فیلارمونیک نیویورک حضور دارم؛ ارکستری که رهبری آن بر عهده گوستاوو دودامل، یکی از برجسته‌ترین رهبران ارکستر جهان، است.

وظیفه من نیز به عنوان کنسرت‌مایستر یا نوازنده اول ارکستر خواهد بود. بیشتر از این درباره جزئیات اجرا فعلاً نمی‌توانم صحبت کنم.

یعنی مخاطبان بیشتر شاهد حضور شما در قالب ارکستر خواهند بود و نه یک تکنوازی مستقل؟

دقیقاً. شایعات مختلفی مطرح شده بود؛ از اجرای قطعات ایرانی گرفته تا روایت‌های دیگری که اساساً صحت نداشتند.

واقعیت این است که بیش از ۲۰۰ کشور در جهان این مراسم را دنبال می‌کنند و زمان اجرای برنامه حدود ۱۰ دقیقه است. وقتی این زمان میان بخش‌های مختلف تقسیم می‌شود، طبیعی است که امکان اجرای مستقل و طولانی برای هیچ هنرمندی وجود ندارد.

حضور من در کنار ارکستر فیلارمونیک نیویورک خواهد بود و فکر می‌کنم همین توضیح برای روشن شدن موضوع کافی باشد.

پس ویولن سفید همیشگی‌تان هم همراه شما خواهد بود؟

ان‌شاءالله. برای من صرف حضور در چنین رویدادی افتخار بزرگی است، اما خوشحالم که نه تنها در ارکستر حضور دارم، بلکه مسئولیت کنسرت‌مایستر را نیز بر عهده گرفته‌ام و این موضوع برایم ارزش ویژه‌ای دارد.

بسیاری از مخاطبان شاید دقیقاً ندانند کنسرت‌مایستر چه جایگاهی در یک ارکستر سمفونیک دارد. کمی درباره این مسئولیت توضیح می‌دهید؟

در ارکسترهای کلاسیک جهان، نوازندگان در گروه‌های مختلفی مانند ویولن اول، ویولن دوم، ویولا، ویولنسل، کنترباس و سازهای بادی تقسیم می‌شوند.

کنسرت‌مایستر، نخستین نوازنده ویولن اول است که در سمت چپ رهبر ارکستر می‌نشیند. او نقش ارتباطی بسیار مهمی میان رهبر و اعضای ارکستر دارد.

هرگونه تغییر، توضیح یا تصمیم هنری ابتدا میان رهبر ارکستر و کنسرت‌مایستر مطرح می‌شود و سپس او این موارد را به دیگر نوازندگان منتقل می‌کند تا هماهنگی کامل در اجرا شکل بگیرد.

خوشحالم که این فرصت نصیب من شده و آن را یکی از مهم‌ترین دستاوردهای دوران فعالیت هنری‌ام می‌دانم.

با توجه به این اتفاق بزرگ، حتماً احساس ویژه‌ای دارید. حضور در یکی از پربیننده‌ترین رویدادهای جهان چه معنایی برای شما دارد؟

برای من افتخار بسیار بزرگی است. در تمام بیش از چهار دهه فعالیت هنری‌ام، همیشه تلاش کرده‌ام راه‌هایی باز شود که حضور هنرمندان ایرانی در مهم‌ترین صحنه‌های بین‌المللی امکان‌پذیر باشد.

سال‌ها پیش آرزو داشتم درهای بزرگ‌ترین سالن‌ها و معتبرترین رویدادهای دنیا به روی هنرمندان ایرانی گشوده شود و اگر خاطرتان باشد چندین سال پیش در گریک تیاتر روی صحنه رفتم. امروز خوشحالم که تا حدی شاهد تحقق آن آرزو هستم.

امیدوارم این اتفاق فقط به من محدود نشود و در آینده هنرمندان بیشتری از ایران بتوانند در چنین رویدادهایی حضور پیدا کنند. باور دارم این مسیر تازه آغاز شده و می‌تواند فرصت‌های بیشتری برای نسل‌های بعدی ایجاد کند.

